

LAKIALOITE 109/2006 vp

Laki tuloverolain 127 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Kokoomuksen eduskuntaryhmä esittää kotitalousvähennyksen 2 300 euron enimmäismäärän ulottamista kaikkeen vähennyksen piirissä olevaan työhön eli myös remonttityöhön. Samalla esitämme kotitalousvähennyksen käyttöalan laajentamista koskemaan kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalveluita. Samoin eduskuntaryhmä uusii vaatimuksensa vähennyksen ulottamisesta sellaiseen kotona teetettyyn työhön, jonka vanhemmat teettävät niiden lastensa asunnoissa, joilla on alaikäisiä lapsia.

Kokemukset kotitalousvähennyksestä ovat olleet hyvin myönteisiä, ja vähennys on osoittautunut kustannustehokkaaksi tavaksi tukea uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä. Vähennyksen käyttö on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi, ja sillä olikin vuonna 2004 noin 175 000 käyttäjää (lisäystä vuoteen 2003 verrattuna 23 %) vähennysten määrän noustessa yli 110 miljoonaan euroon (lisäystä 19 %). Keskimääräinen kotitalouskohtainen vähennys oli 630 euroa. Maaliskuussa 2006 ilmestyneen tutkimuksen (TM Työpoliittinen tutkimus 310/2006) mukaan kotipalveluita ostettiin vuonna 2004 yhteensä 457 miljoonalla eurolla. Tästä remonttien osuus oli yli 90 %. Kotitalousvähennyksen laskennallinen työllisyysvaikutus vuonna 2004 oli noin 10 000 henkilötyövuotta eli noin 12 100 työpaikkaa. Nettomääräisesti suoraan kotitalousvähennyksen voidaan laskea luoneen yli 3 500 henkilötyövuotta eli noin 4 600 työpaikkaa. Näitä palveluita ei siis olisi kotitalouksiin hankittu ollenkaan ilman kotitalousvähennystä. Remont-

tien osuus oli nettomääräisistä henkilötyövuosista 84 % (työpaikoista 70 %) ja siivouspalveluiden vastaavasti 14 % (työpaikoista 26 %). Kotitalousvähennyksellä aikaansaadut työpaikat ovat tutkimuksen mukaan markkinaehtoisia eli todellisia uusia työpaikkoja, joten niillä ei ole syrjäyttämisaikatuksia muiden työpaikkojen suhteen.

Tutkimuksen mukaan kotitalousvähennyksellä luodut työpaikat maksavat kansantaloudellisesti tarkasteltuna itsensä takaisin. Kotitalousvähennyksellä on myös muita tunnettuja taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittäviä vaikutuksia — mm. pimeästi tehdyn työn väheneminen, yhteiskunnallisen työnjaon tehostuminen, naisten työmarkkina-aseman parantuminen, taloutta aktivoivan kulutuksen lisääntyminen sekä kotitalouksien oman työnteon ja vapaa-ajan lisääntyminen. Kotitalousvähennyksen merkittävänä ja pysyvänä kokonaisvaikutuksena ja lisäarvona voidaan tutkimuksen mukaan pitää myös sitä, että se on aktivoinut kotipalveluihin uudenlaista kysyntää satojen miljoonien eurojen verran sekä ainakin siivouspalvelujen osalta käynnistänyt kokonaan uudet palvelumarkkinat.

Hallitus uudisti kuluvan vuoden alusta kotitalousvähennystä siten, että vähennyksen enimmäismäärä kaksinkertaistettiin 2 300 euroon siten osin kuin kyse on kotitalous-, hoiva- tai hoitotyöstä. Kokoomuksen eduskuntaryhmä ilmaisi tätä lakimuutosta käsiteltäessä tyytyväisyytensä hallituksen haluun kehittää kotitalousvähennystä. Kokoomus oli aikaisemmin esittänyt jo kahden otteeseen kotitalousvähennyksen enim-

mäismäärän kaksinkertaistamista; ensin vuoden 2004 budjetin eduskuntakäsittelyn yhteydessä (LA 120/2003 vp) ja sitten vuoden 2005 budjetin eduskuntakäsittelyn yhteydessä (LA 102/2004 vp). Kuitenkin jo viime vuonna toimme esille hallituksen ratkaisun remonttityön (asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö) jättämisestä korkeamman enimmäismäärän ulkopuolelle jättävän uudistamisen puolitiehen, eikä hallitus siten ole kyennyt hyödyntämään kaikkia kotitalousvähennyksen potentiaalisia työllisyysvaikutuksia. Kokoomuksen eduskuntaryhmä korostaa edelleen, ettei kotitalousvähennyksen enimmäismäärän kaksinkertaistamisen ulkopuolelle pidä jättää mitään kotona teetetävää työtä. Hallitus perusteli ratkaisua saavutettavissa olevien työllisyysvaikutusten pienuudella. Kuitenkin juuri remonttityö kattaa em. tutkimuksenkin mukaan suurimman osan kotitalousvähennyksen määrästä ja suurimman osan syntyneistä työpaikoista. Myös remonttialan yrittäjät ovat todenneet enimmäismäärän korotuksen lisäävän kysyntää laajoille remonteille, joiden työllisyysvaikutukset olisivat heidän mukaansa kaikkein suurimpia. Samalla mahdollistettaisiin esimerkiksi laajempien, kotona asumista tukevien remonttien teettäminen myös ikääntyville yksin asuville ihmisille.

Toinen kotitalousvähennykseen esitettävä muutos koskee käyttöalan laajentamista kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalveluihin. Tällöin kotitalousvähennyksen piiriin tuotaisiin mm. kotitietokoneen ja digisovittimen asentaminen käyttövalmiiksi. Edellä mainitun tutkimuksen yhteydessä selvisi myös, että kotitaloudet itse haluaisivat hyödyntää vähennystä atk- ja digipalveluiden hankintaan. Asiaan on hiljattain otettu kantaa myös osana hallituksen tietoyhteis-

kuntaohjelman toteuttamista laaditussa kansallisessa tietoyhteiskuntastrategiassa. Osana strategian sisältämiä toimenpiteitä esitetään kotitalousvähennyksen ulottamista koskemaan myös tieto- ja viestintätekniikkaan liittyviä tukipalveluita.

Kolmas vähennykseen esitettävä muutos laajentaisi kotitalousvähennyksen käyttöä tilanteisiin, jossa vanhemmat ostavat kotipalveluita sellaisen lapsensa kotiin, jolla on alaikäisiä lapsia. Esityksen taustalla on se tosiasia, että lapsiperheistä vain keskimääräistä hyvätuloisemmilla on mahdollisuus käyttää kotitalousvähennystä hyväkseen esimerkiksi säännölliseen ja jatkuvaan siivous- ja hoivatyöhön. Yhteistä aikaa on perheillä vähän, asunto- ja opintovelkaa usein paljon, ja eläminen nielee suurimman osan perheen käytettävissä olevista tuloista. Monet vanhemmat saattaisivat mielellään kustantaa lastensa arkea näinä elämän "ruuhkavuosina" helpottavia palveluita, mikäli yhteiskunta edes vähäisessä määrin tukisi tätä verotuksellisesti. Tämä mahdollisuus olisi tarpeen erityisesti silloin, kun lapset perheineen asuvat kaukana eivätkä isovanhemmat pysty tarjoamaan apua esimerkiksi lastenlastensa hoitoon kuin ainoastaan poikkeustapauksissa. Edustaja Perho on aikaisemmin jättänyt asiasta vuoden 2006 talousarvioesityksen yhteydessä käsitellyn lakialoitteen, jolla oli yli 100 allekirjoittajaa. Valtiovarainvaliokunta kuitenkin hylkäsi tämän lakialoitteen budjettimietinnössään.

Kokoomuksen esitysten voidaan arvioida vähentävän valtion verotuloja yhteensä noin 20 miljoonalla eurolla. Tämä lakialoite liittyy eduskuntaryhmän jättämään talousarvioaloitteeseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 127a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1128/2005, ja
lisätään 127 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 995/2000 ja 1273/2004 sekä mainitussa laissa 1128/2005, uusi 5 momentti seuraavasti:

127 a §

Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä (*kotitalousvähennys*). Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö, asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö sekä kotitalouden tieto- ja viestintätekniikan laitteiden asennus-, korjaus- ja tukipalvelutyö. Vähennys on enintään 2 300

euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

— — — — —
Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös työtä, joka on tehty verovelvollisen sellaisen täysi-ikäisen lapsen, jolla on alaikäinen tai alaikäisiä lapsia, käyttämässä asunnossa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2007.

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2006

Jyri Häkämies /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Kaarina Dromberg /kok
Leena Harkimo /kok
Pertti Hemmilä /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jyrki Katainen /kok
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Esko Kurvinen /kok
Jere Lahti /kok
Kalevi Lamminen /kok
Jouko Laxell /kok
Suvi Lindén /kok

Marjo Matikainen-Kallström /kok
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok
Heikki A. Ollila /kok
Reijo Paajanen /kok
Maija Perho /kok
Lyly Rajala /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Kimmo Sasi /kok
Arto Satonen /kok
Timo Seppälä /kok
Juhani Sjöblom /kok
Marja Tiura /kok
Irja Tulonen /kok

LA 109/2006 vp — Jyri Häkämies /kok ym.

Raija Vahasalo /kok
Jan Vapaavuori /kok
Ahti Vielma /kok

Jari Vilén /kok
Lasse Virén /kok
Ben Zyskowitz /kok